

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/1/2018
Identifikačné číslo spisu:	7615212018
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7615212018.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu JG STORES s. r. o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Mlynská 39, IČO: 36 188 271, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Hudec, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Lazaretská 23, proti žalovanému SCP s. r. o., so sídlom v Žiline, Veľká Okružná 59/A, IČO: 36 292 079, zastúpenému Advokátskou kanceláriou RELEVANS s. r. o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8A, o zaplatenie 24 713,08 eur s príslušenstvom, o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 9 C 164/2016, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 31. januára 2017 sp. zn. 2 Co 15/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením z 22. novembra 2016 č. k. 9 C 164/2016-77 nariadil zabezpečovacie opatrenie na zabezpečenie pohľadávky žalobcu na náhradu škody vo výške 24 713,08 eur s príslušenstvom a zriadil záložné právo na nasledovných nehnuteľnostiach žalovaného: 1. stavbe súp. č. 1913, Shopping Park Korzo Prievidza, druh stavby 14 - Budova obchodu a služieb, postavenej na parc. č. 3980/37 a na parc. č. 3980/39, katastrálne územie G.; 2. pozemkoch - parcela reg. C č. 3980/1 o výmere 8086 m², druh pozemku Ostatné plochy, - parcela reg. C č. 3980/9 o výmere 3885 m², druh pozemku Ostatné plochy, - parcela reg. C č. 3980/15 o výmere 1411 m², druh pozemku Ostatné plochy, - parcela reg. C č. 3980/37 o výmere 8184 m², druh pozemku Zastavané plochy a nádvoria, - parcela reg. C č. 3980/38 o výmere 2289 m², druh pozemku Ostatné plochy, - parcela reg. C č. 3980/39 o výmere 2924 m², druh pozemku Zastavané plochy a nádvoria, - parcela reg. C č. 4857/13 o výmere 62 m², druh pozemku Zastavané plochy a nádvoria, - parcela reg. C č. 4858/2 o výmere 1514 m², druh pozemku Ostatné plochy, - parcela reg. C č. 4858/6 o výmere 461 m², druh pozemku Ostatné plochy nehnuteľnosti, ktoré sú spoločne zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom pre katastrálne územie G. Okresným úradom G., katastrálnym odborom. Výslovil, že o trovách konania rozhodne v konečnom rozsudku. Po právnej stránke aplikoval § 324 ods. 1, § 343 ods. 1, § 344 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. účinného o d 1 . júla 2016 (ďalej len „CSP“). Dospel k záveru, že žaloba žalobcu o nariadenie

zabezpečovacieho opatrenia je dôvodná. Poukázal na to, že podstata zabezpečovacieho opatrenia spočíva v možnosti reálneho zabezpečenia peňažnej pohľadávky žalobcu a ako potencionálneho oprávneného v exekučnom konaní. Súd teda môže zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka s cieľom zabezpečiť výlučne peňažnú pohľadávku veriteľa, a k žalobca v návrhu preukáže, že je tu hrozba zmarenia exekúcie. V posudzovanej veci mal okresný súd za to, že žalobca sa svojou žalobou domáha zabezpečenia peňažnej pohľadávky ako veriteľ a preukázal, že žalovaný v júli 2016 predal obchodné podiely v obchodnom centre v Prievidzi, teda dostatočne osvedčil potrebu nariadenia predmetného zabezpečovacieho opatrenia, naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov vo vzťahoch sporových strán. Preukázal kroky žalovaného, ktoré smerujú k takým úkonom, ktoré by mohli ohroziť zmarenie exekúcie zo strany žalobcu v prípade úspešnosti nároku vo veci samej. Z uvedených dôvodov preto vyhovel žalobe na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podľa návrhu žalobcu.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 31. januára 2017 sp. zn. 2 Co 15/2017 uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP. V celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštancie a na zdôraznenie správnosti uznesenia okresného súdu uviedol (§ 387 ods. 2 CSP), že cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná alebo už bola judikovaná s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa. Zabezpečovacie opatrenie môže súd nariadiť pred začatím konania (§ 344 v spojení s § 337 CSP), v priebehu konania, ako aj po jeho skončení (§ 344 v spojení s § 338 CSP). Prostredníctvom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia získa veriteľ postavenie záložného veriteľa a bude môcť prístup k výkonu záložného práva na uspokojenie judikovanej pohľadávky v exekučnom konaní v súlade s § 343 ods. 3 CSP. Zabezpečovacie opatrenie pritom nie je možné stotožniť s exekučným záložným právom. Uviedol, že v posudzovanom prípade sú splnené všetky zákonné predpoklady, pretože žalobca podal návrh na zriadenie zabezpečovacieho opatrenia (záložného práva), označil spôsobilý predmet záložného práva, ktorým sú nehnuteľné veci vo vlastníctve žalovaného, záložné právo zriadené prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia zabezpečuje peňažnú pohľadávku žalobcu, ktorá môže vzniknúť rozhodnutím súdu vo veci samej. Z celého obsahu spisu vyplýva, že peňažná pohľadávka žalobcu je dostatočne špecifikovaná, jeho peňažný nárok uplatnený v konaní trvá a či bude dôvodný, ukáže to až rozhodnutie súdu v merite veci. Čo sa týka obavy žalobcu zo zmarenia uspokojovania jeho peňažnej pohľadávky v exekučnom konaní, súd prvej inštancie vychádzal z konkrétnych skutkových okolností prípadu. Dokazovanie (ako to žiada žalovaný) sa v tomto prípade nevykonáva, ale súd ktorý rozhoduje o návrhu na zriadenie zabezpečovacieho opatrenia musí mať osvedčenie, že existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Aj podľa názoru odvolacieho súdu z hľadiska osvedčenia relevantných skutočností žalobca poskytol také dôkazy, ktoré osvedčili potrebu neodkladnej úpravy pomerov v dôsledku hrozby zmarenia exekúcie, a to aj po tvrdení žalovaného v odvolaní, že jeho hospodárska situácia a kondícia sa zlepšila, čo však žalovaný nedoložil žiadnymi relevantnými dôkazmi, ide len o jeho tvrdenie. Záverom konštatoval, že pokiaľ žalovaný tvrdí, že má dostatok prostriedkov na uspokojenie pohľadávky žalobcu (v prípade, ak žalobca v konaní so svojím nárokom uspeje), nič mu nebráni pohľadávku uspokojiť. Ak žalobca nebude úspešný, odpadne dôvod, pre ktorý bolo zabezpečovacie opatrenie nariadené a žalovaný môže požiadať o jeho zrušenie (§ 344 v spojení s § 334 CSP).

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dňa 13. apríla 2017 dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP. Poukázal na to, že odvolací súd mu 24. januára 2017 zaslal podanie žalobcu (vyjadrenie) k jeho odvolaniu, prevzaté právnym zástupcom žalovaného dňa 30. januára 2017 (doručenka č. 1. 100 spisu), avšak napadnuté uznesenie vydal krajský súd už 31. januára 2017. V dôsledku toho nemal dovolateľ reálnu možnosť zaujať stanovisko k tomuto procesnému úkonu žalobcu. Na uvedenej skutočnosti podľa jeho názoru nemení nič fakt, že právny zástupca žalobcu vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 19. januára 2017 poslal vopred na vedomie v kópii e-mailu aj právnenému zástupcovi žalovaného. Nesprávny procesný postup videl aj v tom, že sa odvolací súd stotožnil s konkrétnymi skutkovými okolnosťami v konaní pred prvoinstančným súdom, ktoré mali odôvodňovať existenciu dôvodnej obavy, že exekúcia na majetok žalovaného bude ohrozená. Taktiež namietal, že sa odvolací súd nevysporiadal s finančným

ukazovateľom uvedeným v odvolaní žalovaného a ak odvolací súd považoval skutkové tvrdenia žalovaného o zlepšení jeho hospodárskej situácie za nepodložené žiadnymi relevantnými dôkazmi, mal v danej situácii právo doplniť dokazovanie v odvolacom konaní. Konštatoval, že odvolací súd procesne pochybil, ak akceptoval skutkový stav zistený prvoinštančným súdom na podklade žalobcom subjektívne interpretovaných, z kontextu a časovo neaktuálnych finančných ukazovateľov o finančnej situácii žalovaného k 31. januáru 2015. Ďalej uviedol, že na posúdenie finančných ukazovateľov o spoločnosti žalovaného boli jednoznačne potrebné odborné ekonomické znalosti. Odvolací súd potvrdil uznesenie okresného súdu bez toho, aby si v súlade s § 206 CSP vyžiadal vyjadrenie odborne spôsobilej osoby, čím podľa názoru dovolateľa porušil právo žalovaného na spravodlivý proces. Žiadal preto napádané rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne žiadal priznať žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie, ktoré má predpísané náležitosti (§ 428 CSP), podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 447 písm. c/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

9. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (porovnaj R 19/2017). Ak táto podmienka nie je splnená, dovolací súd už neposudzuje prípustnosť dovolania z hľadiska existencie dovolateľom namietanej vady zmätočnosti.

10. Dovolací súd sa preto v prvom rade zaoberal tým, či rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa atribút rozhodnutia vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí a dospel k záveru, že v danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu takýto atribút nespĺňa.

11. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný okrem návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, podal aj žalobu vo veci samej, o ktorej súd prvej inštancie zatiaľ meritórne nerozhodol. Nejde preto o prípad zabezpečovacieho opatrenia, v ktorom by bola obsiahnutá vec sama, a teda o prípad, kedy by išlo o rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutie odvolacieho súdu nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Nie sú tak splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 420 CSP. Dovolateľ dovolaním napadol uznesenie odvolacieho súdu, proti ktorému dovolanie nie je v zmysle citovaného zákonného ustanovenia prípustné.

12. So zreteľom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné odmietol.

13. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd nerozhodoval, lebo konanie nie je doteraz skončené. Podľa § 262 ods. 1 CSP, ktoré sa v zmysle § 453 ods. 1 CSP primerane použije aj na dovolacie konanie, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Rozhodnutím, ktorým sa končí konanie u odvolacieho alebo dovolacieho súdu, sa

rozumie len také rozhodnutie, ktorým sa končí konanie vo veci samej. Rovnako ako dovolací súd nerozhoduje o trovách dovolacieho konania v prípade, ak zruší rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne aj rozhodnutie prvoinštančného súdu) a vec vracia na ďalšie konanie (§ 453 ods. 3 CSP), tak nerozhoduje o trovách dovolacieho konania ani v prípade, ak dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (a ak konanie nebolo už skôr skončené). Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie, nepochybne nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. O trovách dovolacieho konania preto rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí o uplatnenom nároku.

14. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.